

FÖRSVARSMAKTEN

Doktrintillägg

Underrättelse- och säkerhetstjänst

2025

Doktrintillägg
Underrättelse- och säkerhetstjänst

DTLG UNDSÄK

© Försvarmakten har upphovsrätt till detta verk.

Förrådsbeteckning:	M7739-354029
Bild på omslaget:	Försvarmakten
Handläggare:	Staffan Lundmark HKV FST STRA PLAN DoK
Publikationsklass:	A
Ansvarskod:	88201
Tillgängliggörande:	Försvarmaktens intranät, www.forsvarsmakten.se
Beslutsfattare:	General Michael Claesson, Överbefälhavare
Produktionsformat:	InDesign – G5
Tryck:	FM, FMLOG Försörjning Grafisk produktion

Versionshistorik

OBSERVERA

Om du läser denna publikation i pappersform så kontrollera att du har den senaste versionen. Fastställd och gällande version finns alltid publicerad på Försvarsmaktens intranät.

Version	Best. kod	Datum för när versionen ska börja gälla/ska tillämpas	Vidarhandling för beslut	Anmärkning
1.0	B	2019-02-01	FM2018-19069:2	Utgivningsår 2019
2.0	B	2025-07-01	FM2022-27073	Utgivningsår 2025

Förslag på ändringar och förtydliganden etc. sammanställs publikationsområdesvis och insänds linjevägen till HKV FST STRA PLAN.

Upptäckta felaktigheter i doktrintillägget anmäls till
HKV FST STRA PLAN DoK fst-stra-plan-dok@mil.se.

Förord

Doktrintillägg Underrättelse- och säkerhetstjänst inriktar hur Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst bör användas och bedrivs för att stödja Sveriges försvars-, utrikes- och säkerhetspolitik samt uppnå Försvarsmaktens strategiska och operativa målsättningar.

Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst är en militärstrategisk funktion i Försvarsmakten. I dess kärna finns förmågan att upptäcka och förstå motståndaren och utifrån detta skapa underlag för beslut. Funktionen ska vara integrerad i beslutsfattande på alla nivåer inom såväl Försvarsmakten som totalförsvaret. Underrättelse- och säkerhetstjänsten är ett system som verkar över, mellan och genom ledningsnivåer. Funktionen återfinns i samtliga domäner. Den är beroende av funktionsspecifika resurser men även av andra förmågor vilka inte primärt är avsedda för underrättelse- och säkerhetstjänst.

Doktrintillägget utgör grunden för chefen för Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten som funktionsansvarig chef med mandat att inrikta och samordna hela Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst. Det är centralt att underrättelse- och säkerhetstjänsten agerar utåtriktat och samarbetsinriktat. Doktrintillägget tjänar därför även som beskrivning av underrättelse- och säkerhetstjänstens verksamhet för de nationella och internationella aktörer som samverkar med Försvarsmakten.

I detta doktrintillägg beskrivs fem grundläggande principer för bedrivandet av all underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten. Principerna innebär att underrättelse- och säkerhetstjänsten alltid ska vara målstyrd, förutseende, samordnad, aktiv och informationsförsörjande. Dessa principer är vägledande för chefer, beslutsfattare och samtliga verksamheter inom underrättelse- och säkerhetstjänst.

DOKTRINTILLÄGG

Doktrintillägget tydliggör nödvändigheten av att chefer och andra beslutsfattare utanför funktionen leder, inriktar och integrerar funktionen i verksamheten som dessa är satta att leda. Beslutsfattarna behöver en god förståelse för hur underrättelsetjänst respektive säkerhetstjänst ska bedrivas och insikter om konsekvenserna vid ett felaktigt agerande. Därför behöver beslutsfattare god kunskap om motståndarens olika förmågor, om egna skyddsvärden och sårbarheter samt vetskap om hur man effektivt reducerar såväl hot som sårbarheter.

Sverige är allierad i försvarsalliansen Nato vilket har fått och kommer att få stor betydelse för Sverige, för Försvarsmakten och för underrättelse- och säkerhetstjänsten. Alliansens påverkan på vår verksamhet utreds och kommer successivt ge behov av förändringar av doktriner, reglementen och handböcker i myndigheten över tiden. Doktrintillägget innehåller aktuell inriktning för underrättelse- och säkerhetstjänsten tillsammans med erfarenheter gjorda efter det att 2019 version fastställdes. 2025 års version kommer att utgöra en relevant och stabil grund för kommande utveckling av underrättelse- och säkerhetstjänsten i Försvarsmakten.

Michael Claesson
Överbefälhavare

Innehåll

Versionshistorik.....	3
Förord	5
1 Inledning	9
1.1 Syfte	9
1.2 Sammanhang.....	9
1.3 Målgrupp.....	10
1.4 Disposition	11
2 Utgångspunkter för underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten	13
2.1 Omvärlden	14
2.2 Inriktning av underrättelse- och säkerhetstjänst	16
2.3 Doktrinär inriktning av underrättelse- och säkerhetstjänst.....	17
3 Stöd till beslutsfattande	21
4 Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst.....	25
4.1 Underrättelse- och säkerhetstjänstens fem verksamhetsområden.....	26
4.2 De två tjänstegrenarna	28
4.2.1 Underrättelsetjänstens uppgift	30
4.2.2 Säkerhetstjänstens uppgift	32
4.2.3 Relationen mellan underrättelsetjänst och säkerhetstjänst.....	35
4.3 Svenskt totalförsvar och underrättelse- och säkerhetstjänst	36
5 Principer för bedrivande av underrättelse- och säkerhetstjänst	39
5.1 En målstyrd underrättelse- och säkerhetstjänst	39
5.2 En förutseende underrättelse- och säkerhetstjänst	41
5.3 En samordnad underrättelse- och säkerhetstjänst.....	43
5.4 En aktiv underrättelse- och säkerhetstjänst	45
5.5 En informationsförsörjande underrättelse- och säkerhetstjänst.....	46

6	Underrättelse- och säkerhetstjänst på olika ledningsnivåer	49
6.1	Underrättelse- och säkerhetstjänst på politisk-strategisk ledningsnivå....	50
6.2	Underrättelse- och säkerhetstjänst på militärstrategisk ledningsnivå	51
6.3	Underrättelse- och säkerhetstjänst på operativ ledningsnivå	52
6.4	Underrättelse- och säkerhetstjänst på taktisk ledningsnivå	53
6.5	Underrättelse- och säkerhetstjänst vid förband och organisationsenheter	54
	Redaktionell information	57
	Bildförteckning	59
	Källförteckning	61

1 Inledning

”Säkerhetspolitiska hot idag är varken entydiga eller enbart territoriellt fokuserade, varför en mer komplex bild måste ligga till grund för utformandet av det militära försvaret.”

Militärstrategisk doktrin 2022

1.1 Syfte

Doktrintillägg Underrättelse- och säkerhetstjänst (DTLG UNDSÄK) fördjupar Försvarsmaktens beskrivning av hur underrättelse- och säkerhetstjänst ska bedrivas, inriktas och samordnas. Det förmedlar ett gemensamt förhållningssätt för hur underrättelse- och säkerhetstjänst ska användas och genomföras i hela konfliktspektrumet.

Doktrintillägget tydliggör det nationella perspektivet på underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten. Detta perspektiv inriktar hur verksamheten ska bedrivas utifrån de nationella förutsättningar som råder samt tydliggör den samverkan som behöver ske inom det svenska totalförsvaret. Natos doktrinserie för underrättelse- och säkerhetstjänst beskriver mer ingående processer, produkter samt ledning av motsvarande verksamhet inom Nato. Detta återupprepas inte i doktrintillägget. DTLG UNDSÄK utgör därmed ett nationellt komplement till övriga Natodoktriner inom området.

1.2 Sammanhang

Försvarsmaktens doktrin utgör ett inriktande dokument för Försvarsmakten och består av Militärstrategisk doktrin (MSD), Doktrin för gemensamma operationer (DGO) samt doktrintillägg för de militärstrategiska funktionerna logistik, underrättelse- och säkerhetstjänst samt militärstrategisk kommunikation. Underrättelsetjänst och säkerhetstjänst utgör tillsammans den militärstrategiska funktionen underrättelse- och säkerhetstjänst. I DGO definieras även den gemensamma funktionen underrättelser som en stödjande funktion på operativ nivå vid gemensamma operationer.

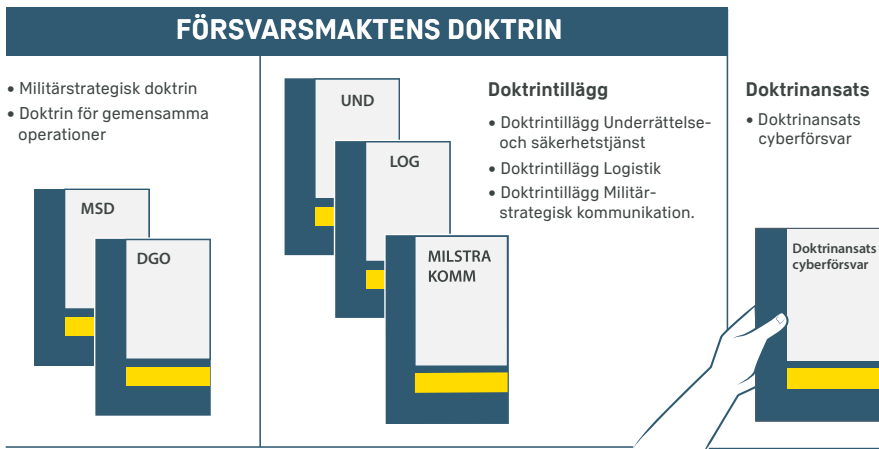

Bild 1.1 Försvarsmaktens doktrin. Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarsmakten.

Försvarsmaktens tillämpning av doktrin utvecklas i reglementen och handböcker. De aktuella definitionerna av begrepp inom underrättelse- och säkerhetstjänst återfinns i skrivelsen Nomenklatur för svensk militär underrättelse- och säkerhetstjänst (Nomen UndSäk).

1.3 Målgrupp

DTLG UNDSÄK riktar sig främst till chefer i Försvarsmakten och befattningshavare i Försvarsmaktens staber. Det riktar sig även till all personal som är verksam inom underrättelse- och säkerhetstjänst.

Övriga målgrupper är personal verksam inom totalförsvaret samt nationella och internationella aktörer som samverkar med Försvarsmakten samt andra som behöver kunskap om underrättelse- och säkerhetstjänstens bedrivande.

Doktrintillägget ska användas inom militär utbildning vid Försvarsmaktens skolor samt vid Försvarshögskolan.

1.4 Disposition

DTLG UNDSÄK består av fem huvuddelar (utgångspunkter, mål, medel, principer och metoder) beskrivna i sex kapitel:

- **Kapitel 1** introducerar doktrintilläggets syfte och upplägg.
- **Kapitel 2** förklarar de utgångspunkter och sammanhang som doktrinen bygger på.
- **Kapitel 3** redogör för målet med underrättelse- och säkerhetstjänstens stöd till beslutsfattare.
- **Kapitel 4** beskriver de medel som finns tillgängliga samt indelning av underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarmakten utifrån olika perspektiv.
- **Kapitel 5** redogör för principer för bedrivande av underrättelse- och säkerhetstjänst.
- **Kapitel 6** beskriver metoder för hur Försvarmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst bedrivs för att stödja olika ledningsnivåer.

2 Utgångspunkter för underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten

”Ett väpnat angrepp mot Sverige eller våra allierade kan inte uteslutas. Det kan inte heller uteslutas att militära maktmedel eller hot om sådana kan komma att användas mot Sverige eller våra allierade. Det finns en bred och alltmer komplex hotbild mot Sverige och svenska intressen samt ökade risker för svensk säkerhet. Hoten omfattar bl.a. otillbörlig informationspåverkan, cyberangrepp, illegal underrättelseinhämtning, terrorism och sabotage, hot mot samhällsviktig verksamhet och utnyttjande av ekonomiska beroenden.”

Totalförsvaret 2025–2030

Underrättelse- och säkerhetstjänsten påverkas av faktorer i omvärlden samt av Sveriges politiska och militära målsättningar omsatta i Försvarsmaktens militärstrategiska och operativa koncept. Tjänstegrenarna styrs genom fastställda säkerhetsskyddsvärden och underrättelsebehov.

Säkerhetsskyddsvärden är de skyddsvärden som finns i säkerhetskänslig verksamhet. Säkerhetsskyddet upprätthålls genom avvägda säkerhetsskyddsåtgärder så att den säkerhetskänsliga verksamheten kan bedrivas med en medveten risktagning.

Underrättelsebehov är ett samlingsnamn för behov av kunskap avseende icke egna fenomen som en beslutsfattare behöver som underlag för beslut eller för att förstå en situation. En underrättelse är en produkt av bearbetad data och information avseende en motståndares förmågor och avsikter eller andra förhållanden i operationsmiljön. Underrättelser är i regel framtagna för ett specifikt ändamål. Säkerhetsunderrättelser är en form av underrättelser vilka främst syftar till att ge underlag för beslut om säkerhetsskyddsåtgärder.

2.1 Omvärlden

De faktorer som driver förändringar i operationsmiljön är främst den rådande geostrategiska situationen, olika aktörers strategival samt teknikutvecklingen. Operationsmiljön innehåller idag ett bredare hotpektrum där fler aktörer använder en stor mängd olika maktmedel för att nå sina politiska och militära målsättningar. Rysslands försök att förändra den europeiska säkerhetsordningen genom hot, våld och andra typer av påverkan samt att, tillsammans med bland andra Kina, försvaga den regelbaserade internationella ordningen är realiteter vi måste förhålla oss till.

Omvärldsutvecklingen kräver att underrättelse- och säkerhetstjänsten kontinuerligt kan klarlägga, identifiera och motverka hot i alla domäner samt i hela operationsmiljön. Att effektivt möta asymmetriska styrkeförhållanden och okonventionella metoder ställer krav på lyhördhet för förändringar och en ständig anpassning och utveckling av underrättelse- och säkerhetstjänstens verksamhet.

Dagens bredare hotbild mot Sverige och Försvarsmakten medför att vi behöver kunna upptäcka andra former av angrepp än de väpnade. Hotbilden har breddats till att regelmässigt omfatta fenomen som subversion, vilseledning, terrorism och cyberhot. Hoten förekommer i samtliga domäner och miljöer från såväl aktörer som agerar ombud för stater som från andra sammanslutningar. Den traditionella bilden av nationell säkerhet, med militära hot och stater som centrala aktörer, kvarstår alltså. Kärnvapenhotet innehar fortsatt en särställning.

*Bild 2.1 Dagens hotbild suddar ut gränsen mellan yttre och inre säkerhet.
Foto: Joel Thungren/Försvarsmakten.*

Underrättelse- och säkerhetstjänsten behöver följa teknikutvecklingen ur ett brett perspektiv för att identifiera nya hot innan de realiserats och för att kunna använda teknikens möjligheter samt tidigt ge förslag på förändringar i gällande regelverk. Digitaliseringen och utvecklingen kring globala flöden av information, nyttjandet av rymden samt tillämpningen av artificiell intelligens är aktuella exempel på områden som är viktiga att följa.

Aktiviteter i cyber- och rymddomänen samt i det elektromagnetiska spektrumet suddar ut gränsen mellan yttre och inre säkerhet och utmanar den traditionella uppdelningen mellan myndigheters ansvar avseende yttre och inre hot. Den alltmer komplexa hotbilden understryker nödvändigheten av att dela information, hantera en större bredd av hot och samverka mer nationellt och internationellt för att tillsammans åstadkomma en bättre lägesuppfattning och kunskap om hoten. Underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten ska bidra till detta genom att utveckla och ställa krav på interoperabla system, metoder och gemensamma begrepp.

Sverige är allierad i Nato vilket stärker Sveriges förmåga att bidra till säkerheten i Europa och ökar våra möjligheter att ge och ta emot civilt och militärt stöd. För underrättelse- och säkerhetstjänsten innebär medlemskapet ytterligare möjligheter till fördjupade samarbeten men även att andras intressen och skyddsvärden har blivit våra.

2.2 Inriktning av underrättelse- och säkerhetstjänst

Sveriges säkerhetspolitik ska garantera landets oberoende och självständighet, värna suveräniteten, Sveriges intressen, grundläggande värderingar samt säkerställa svensk handlingsfrihet inför politisk, militär eller annan påtryckning. Våra nationella försvarsansträngningar utgår från totalförsvaret och våra internationella försvarssamarbeten.

Bild 2.2 Internationellt försvarssamarbete. Foto: Jimmy Croona/Försvarsmakten.

Underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten ska klarlägga yttre hot som är riktade mot Försvarsmaktens och Sveriges säkerhetsintressen samt Försvarsmaktens säkerhetsskyddsvärden eller annat som kan påverka Försvarsmaktens och Sveriges handlingsfrihet. Underrättelse- och säkerhetstjänst ska även stödja planering och genomförande av Försvarsmaktens verksamhet. För att lösa uppgiften ska underrättelse- och säkerhetstjänsten samarbeta med andra myndigheter, nationer och organisationer.

Underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten, inklusive Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must), regleras av lagar, förordningar och föreskrifter (bland andra myndighetsförordning och försvarsunderrättelse- och säkerhetslagstiftning). Verksamheten inriktas genom riksdagens försvarsbeslut, regeringens regleringsbrev och en regelbunden nationell inriktning av försvarsunderrättelseverksamheten.

Överbefälhavaren reglerar underrättelse- och säkerhetstjänst i Försvarsmakten, inklusive Must, genom bestämmelser och föreskrifter samt inriktar genom order, uppdrag, direktiv och planer. Chefen för Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (C Must) har under överbefälhavaren verksamhetsansvar för försvarsunderrättelseverksamheten och är Försvarsmaktens underrättelsechef och säkerhetsskyddschef. C Must har såväl funktionsansvaret för den militärstrategiska funktionen underrättelse- och säkerhetstjänst som förvaltningsområdesansvaret för underrättelse- och säkerhetstjänst. Vidare är C Must materielområdesansvarig chef inom sitt verksamhetsområde.

Fler chefer i Försvarsmakten har verksamhetsansvar för delar av underrättelse- och säkerhetstjänsten. Chefen för operationsledningen har, i samverkan med C Must, verksamhetsansvar för att bedriva militär underrättelse- och säkerhetstjänst vid operationsledningen, inklusive signalskyddstjänst. Militärregionchef leder, under chefen operationsledningen, regional underrättelse- och säkerhetstjänst inom sin militärregion.

2.3 Doktrinär inriktning av underrättelse- och säkerhetstjänst

Försvarsmaktens huvuduppgift är att försvara Sverige och allierade stater mot ett väpnat angrepp med utgångspunkt i det kollektiva försvaret inom Nato.¹

Svensk militär ledning baseras på uppdragstaktik som ledningsfilosofi. Uppdragstaktik förutsätter att chefer på samtliga nivåer har förmåga att självständigt bedöma situationer, agera och fatta beslut utifrån rådande förutsättningar mot tydliga målsättningar. För att stödja chefernas beslutsfattande behöver underrättelse- och säkerhetstjänsten ha en god uppfattning om deras uppgifter, målsättningar och problem samt vara en integrerad del av

1 Förordning (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten (1 §).

deras verksamhet och de processer som ska stödjas. Beslutsfattarna behöver framför allt bedömningar angående motståndaren och övrig säkerhetshotande verksamhet som riktas mot Försvarsmakten och dess säkerhetsskyddsvärden i samtliga domäner och miljöer.

Det militärstrategiska konceptet i MSD 22 syftar till att verka krigsavhållande och förebygga krig och konflikter, snabbt möta väpnat angrepp samt bedriva försvarsoperationer, antingen enskilt eller tillsammans med andra. De doktrinära målsättningarna ställer ett flertal krav på underrättelse- och säkerhetstjänsten.

- Den ska bidra till Sveriges handlingsfrihet och säkerhets- och försvarspolitiska val, vilket ställer krav på underrättelse- och säkerhetstjänstens kompetensbredd, kompetensdjup och gemensamma lägesuppfattning.
- Att kunna möta och motverka ett brett och snabbt föränderligt spektrum av hot, som växlar i intensitet under en och samma konflikt, ställer krav på flexibilitet och uthållighet.
- Försvarsmaktens operationer i alla domäner och miljöer tillsammans med andra stater och organisationer ställer krav på underrättelse- och säkerhetstjänstens internationella interoperabilitet.
- Underrättelse- och säkerhetstjänst måste samverka med andra myndigheter för att upptäcka, möta och påvisa oönskad påverkan samt vid behov kunna bistå andra myndigheter och samhällsviktiga aktörer. Detta ställer krav på nationell interoperabilitet.
- Försvarsmakten ska vidareutveckla befintliga förmågor och skapa nya på ett sätt som gynnar våra styrkor och fördelar samt minskar effekten av numerär eller teknologisk underlägsenhet, vilket ställer krav på kreativitet och utvecklingsförmåga.
- Försvarsmakten måste över tid hantera egen tillväxt och samtidigt upprätthålla beredskap. Detta ställer krav på samordning och prioritering av resurser samt på att hantera flera tidsperspektiv samtidigt, även inom underrättelse- och säkerhetstjänsten.
- Vår förmåga att bearbeta, analysera och dra slutsatser utifrån all data vi har tillgång till, för att nå ett kvalitativt informationsöverläge gentemot våra motståndare, ställer krav på underrättelse- och säkerhetstjänstens informationshantering och på kontinuerlig kompetensutveckling.

*Bild 2.3 Underrättelse- och säkerhetstjänst ska bidra till handlingsfrihet.
Foto: Jimmie Adamsson/Försvarsmakten.*

3 Stöd till beslutsfattande

”Den gemensamma funktionen underrättelser syftar till att kontinuerligt och koordinerat ge en förståelse för motståndaren, hot och andra aktörer som inte är egna. Denna förståelse är själva grunden för förmågan att identifiera förutsättningar som operationen kräver och därmed kunna uppnå egna målsättningar. Funktionen ger chefen möjlighet att värdera en motståndare och ger svar på vilken effekt våra insatser har under operationen.”

Doktrin för gemensamma operationer 2020

En väl fungerande underrättelse- och säkerhetstjänst är grunden för att Försvarsmakten och Sverige ska uppnå informationsöverläge gentemot motståndaren. För att vara relevant måste underrättelse- och säkerhetstjänstens processer ges förutsättningar att ligga i framkant i förhållande till den verksamhet som ska stödjas. Alla beslutsfattare behöver därför kunskap om underrättelsetjänstens och säkerhetstjänstens utformning, processer och behov samt möjligheter och begränsningar, för att effektivt kunna inrikta och leda verksamheterna. Inriktningar från beslutsfattare är en förutsättning för att tjänstegrenarna ska kunna lösa sina uppgifter.

Underrättelse- och säkerhetstjänst ska skapa handlingsfrihet åt beslutsfattare. Detta görs genom att tidigt uppfatta nya trender och förvarna om hot, föreslå säkerhetsskyddsåtgärder, besvara underrättelsebehov samt bedöma olika aktörers handlingsmöjligheter. Det omfattar även att formulera såväl lång- som kortsiktiga beslutsunderlag för beredskapsanpassningar och förmågeutveckling. Underrättelse- och säkerhetstjänst inriktas genom att beslutsfattare fastställer och prioriterar underrättelsebehov respektive skyddsvärden.

Utöver beslutsfattarens underrättelsebehov har underrättelse- och säkerhetstjänsten interna underrättelsebehov som utgörs av informationsluckor i kunskapsbasen. Med kunskapsbas avses all data, information och underrättelser som redan finns tillgängliga liksom den kunskap som personalen besitter.

Underrättelsebehov bör alltid formuleras och prioriteras i dialog med företrädare för underrättelsetjänsten. Likaså identifieras och formuleras säkerhetsskyddsvärden och säkerhetsskyddsåtgärder bäst i dialog med säkerhetstjänsten. Dialoger för inriktning av underrättelse- och säkerhetstjänst bör innefatta

- beslutsfattarens syfte och beslutsproblem
- prioriterade underrättelsebehov och säkerhetsskyddsvärden
- handlingsregler och riskhantering
- tidsförhållanden
- övriga kvalitetskrav på underlag.

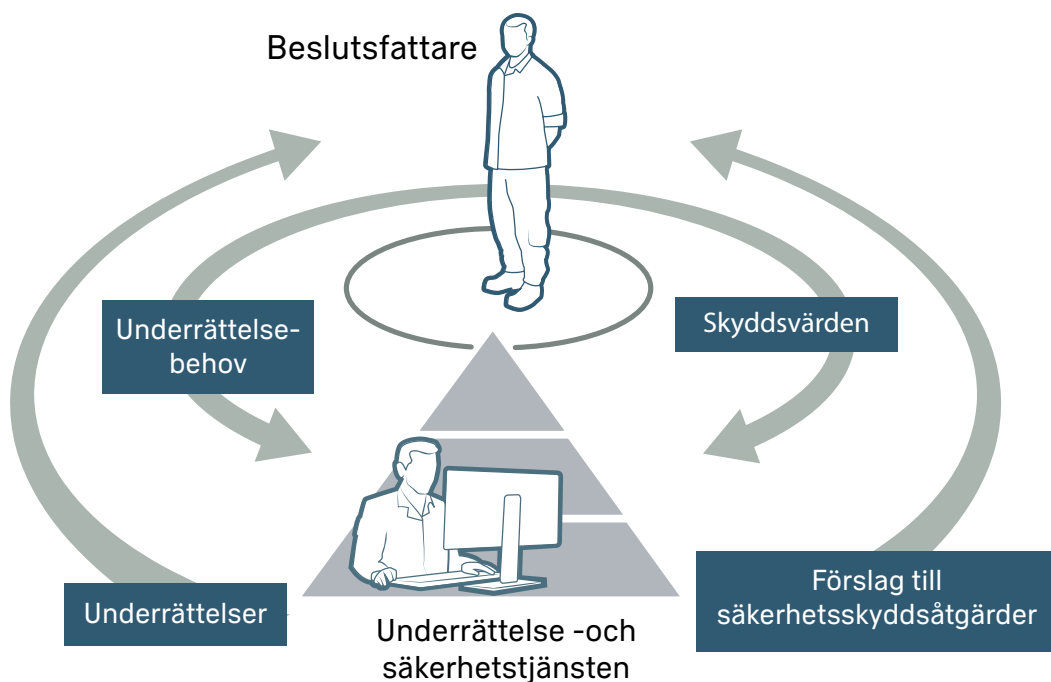

Bild 3.1 Beslutsfattarens inriktning av underrättelse- och säkerhetstjänst.
Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarsmakten.

Utöver inriktningsdialoger ska utvärderingsdialoger genomföras kontinuerligt för att utreda om stödet motsvarat mottagarens behov, vad som kan förbättras samt om det går att identifiera nya underrättelsebehov eller säkerhetsskyddsåtgärder. Resultatet leder till ny eller förändrad inriktning för underrättelse- och säkerhetstjänsten.

Underrättelse- och säkerhetstjänst ska stödja beslutsfattare på alla ledningsnivåer att ta initiativ med en medveten riskhantering. Såväl underrättelse- som säkerhetstjänst måste kontinuerligt förstå vad målet med beslutsfattares uppdrag är och vilka beslutsproblem uppdraget medför för att kunna lämna relevant stöd. Beslutsfattaren behöver i sin tur förståelse för underrättelse- och säkerhetstjänstens möjligheter och begränsningar. Strukturer och ledningsklimat där samarbete främjas underlättar för underrättelse- och säkerhetstjänsten att arbeta nära beslutfattarna, vilket ökar möjligheten att vara uppdragsfokuserad.

För att få underrättelser i den omfattning, form och tid som krävs behövs gemensamma rutiner för rapportering och underrättelsebehovshantering samt interoperabla metoder, format och ledningssystem. Vidare ska de disponibla resurserna för inhämtning och bearbetning samordnas på ett resurseffektivt sätt för att säkerställa att de mest prioriterade behoven tillgodoses. En effektiv samordning förutsätter gemensamma beredningar mellan organisationsdelar och ledningsnivåer samt mellan säkerhetstjänst och underrättelsetjänst.

Omvärlden påverkar ständigt dynamiken mellan hot, sårbarheter och skydd, vilket medför behov av kontinuerliga avvägningar och prioriteringar inom säkerhetsskyddsarbetet. Dynamiken och komplexiteten i dagens konflikter medför att även andra frågor än rent militära behöver hanteras av såväl underrättelsetjänsten som säkerhetstjänsten.

Beslutsfattare och företrädare för underrättelse- och säkerhetstjänst måste ha samma förståelse för underlagens innebörd, konsekvenser och vad graden av osäkerhet i underlagen medger. Faktumet att osäkerhet alltid föreligger vid bedömningar om framtiden och att underrättelser sällan blir heltäckande får aldrig leda till att beslutsunderlag och riskmedvetenhet uteblir.

4 Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst

”Försvarsunderrättelseverksamheten ska kontinuerligt kartlägga yttre hot mot landet och stödja Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. Militär underrättelsetjänst ska stödja försvarsmaktens beslutsfattare med beslutsunderlag för förmågeutveckling, planering, genomförande och uppföljning av operationer samt förvarning. Militär säkerhetstjänst ska stödja Försvarsmaktens beslutsfattare med beslutsunderlag rörande säkerhetshotande verksamhet samt skydda de säkerhetsintressen som berör Försvarsmakten och dess tillsynsområde enligt gällande lagstiftning.”

Militärstrategisk doktrin 2022

Försvarsmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst omfattar all den verksamhet som Försvarsmakten bedriver inom underrättelse- och säkerhetsområdet. Den stödjer såväl utveckling, planering och genomförande som uppföljning av Försvarsmaktens verksamhet.

Vissa av underrättelse- och säkerhetstjänstens uppgifter är reglerade i lagar och förordningar. Försvarsunderrättelseverksamheten regleras i lagen om försvarsunderrättelseverksamhet. Säkerhetstjänstens ansvar och roller är i viss mån reglerade i säkerhetsskyddslagstiftningen och skyddslagen.

Inom underrättelse- och säkerhetstjänsten är det nödvändigt att hantera personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter regleras i lag² respektive förordning³ om personuppgiftsbehandling i Försvarsmakten.

² Lag (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten.

³ Förordning (2021:1207) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten.

4.1 Underrättelse- och säkerhetstjänstens fem verksamhetsområden

Försvarmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst består av fem verksamhetsområden:

- Försvarmaktens försvarsunderrättelseverksamhet
- Militär underrättelsetjänst
- Militär säkerhetstjänst
- Försvarssektorns säkerhetsskydd
- Totalförsvarets signalskydd

Indelningen tydliggör att verksamheten har olika syften och att beslutsfattare finns inom olika områden. Oavsett verksamhetsområde syftar stödet till att beslutsfattarna ska kunna ta beslut och nå sina målsättningar. Verksamhetsområdena omfattar all den verksamhet som ryms inom den militärstrategiska funktionen underrättelse- och säkerhetstjänst. De omfattar även förvaltningsområdet underrättelse- och säkerhetstjänst samt stödprocesserna underrättelsetjänst respektive säkerhetstjänst. Underrättelser ingår även tillsammans med ledning, bekämpning, information, manöver, uthållighet, skydd och civil-militär samverkan i de så kallade gemensamma funktionerna.⁴

Kategoriseringarna syftar till att beskriva olika ansvar för hur underrättelse- och säkerhetstjänsten leds, genomförs, följs upp och utvärderas. Ansvar och tillhörande uppgifter anges i Försvarmaktens arbetsordning med efterföljande verksamhetsordningar. Gemensamt är att underrättelse- och säkerhetstjänst utgör stödverksamhet till andra verksamheter för vilka det finns en ansvarig befattningshavare.

⁴ Inom Nato motsvaras de gemensamma funktionerna av *Joint Functions: Intelligence, Manoeuvre, Fires, Command and Control, Information, Sustainment, Force Protection* och *Civil-Military Cooperation*.

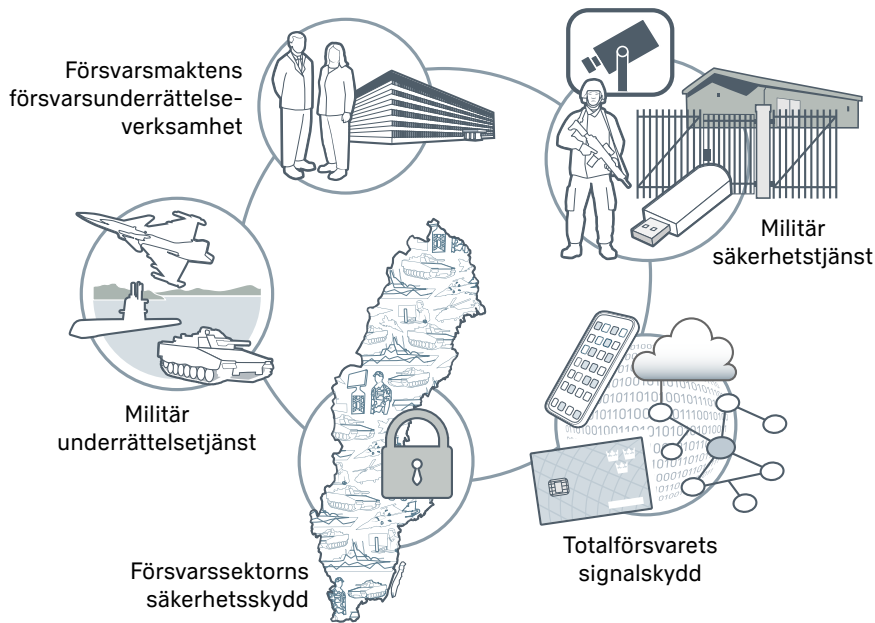

Bild 4.1 Underrättelse- och säkerhetstjänstens fem verksamhetsområden.
Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarmakten.

→ *Försvarmaktens försvarsunderrättelseverksamhet*⁵ avser den verksamhet som Försvarmakten bedriver inom ramen för försvarsunderrättelselagstiftningen, regeringens inriktning samt utsedda myndigheters närmare inriktning. Försvarsunderrättelseverksamheten ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt för kartläggning av yttre hot mot landet och endast avse utländska förhållanden. Försvarmaktens försvarsunderrättelseverksamhet leds av C Must, som har möjlighet att ge närmare inriktningar till övriga försvarsunderrättelsemyndigheter.⁶

5 Försvarmaktens bedrivande av försvarsunderrättelseverksamhet anges i förordning (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten (6 §) samt i förordning (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet (2 §).

6 FIB (2022:6) med arbetsordning för Försvarmakten (bilaga 7, 6 kap.).

- *Militär underrättelsetjänst* avser den verksamhet som stödjer Försvarmaktens beredskapsanpassning, utveckling av förmågor samt planering, genomförande och uppföljning av operationer.
- *Militär säkerhetstjänst*⁷ avser stöd till Försvarmaktens beslutfattare med beslutsunderlag som är nödvändiga för att rätt kunna skydda Försvarmaktens säkerhetsskyddsvärden och säkerhetsintressen mot säkerhetshotande verksamhet.
- *Förvarssektorns säkerhetsskydd*⁸ omfattar Försvarmaktens tillsyn av nationellt säkerhetsskydd samt framtagande av föreskrifter för myndigheter under Förvarsdepartementet, Fortifikationsverket och Förvarshögskolan.
- *Totalförsvarets signalskydd*⁹ avser den verksamhet som Försvarmakten bedriver för att leda och samordna signalskyddstjänst för myndigheter inom totalförsvaret samt framtagande av föreskrifter till dessa myndigheter.

Indelningen i verksamhetsområden tydliggör också under vilka mandat och med vilka specifika metoder som olika verksamheter får bedrivas.

4.2 De två tjänstegrenarna

Genomförande av verksamhet inom de fem verksamhetsområdena hålls samman inom två tjänstegrenar.

Underrättelsetjänst – vars ändamål är att besvara underrättelsebehov genom att förstå, förklara och förutse en motståndares agerande.

Säkerhetstjänst – vars ändamål är att förebygga, upptäcka och motverka säkerhetshot riktade mot Försvarmakten och dess säkerhetsintressen.

7 Försvarmaktens bedrivande av militär säkerhetstjänst regleras i förordning (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten (7 §).

8 I säkerhetsskyddsförordning (2021:955) regleras föreskriftsrätt (3 kap. och 8 kap.), uppgifter som samordningsmyndighet, stöd och vägledning samt tillsyn (8 kap.).

9 I förordning (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten regleras ledning och samordning (8 §) samt föreskriftsrätt (66 §) och i säkerhetsskyddsförordning (2021:955) ytterligare föreskriftsrätt (8 kap. 7 §).

Verksamhet som bedrivs inom de två tjänstegrenarna använder liknande arbetssätt och metoder samt till viss del gemensamma resurser. Chefer inom tjänstegrenarna planerar, leder och följer upp verksamheten med uppgiften att ta fram beslutsunderlag åt de befattningshavare som stöds. Cheferna ska också inrikta och samordna resurser inom och mellan respektive tjänstegren oavsett ledningsnivå. Gemensamma beredningar används för att samordna resursnyttjandet mot de prioriterade behoven.

Personal inom tjänstegrenarna deltar i den planering, genomförande och uppföljning som bedrivs på den ledningsnivå som stöds. Vid planering utarbetas underlag åt beslutsfattare och staber så att dessa kan planera sin verksamhet. Under genomförandet tas fortlöpande underlag fram för de beslut som behöver fattas. Uppföljning stödjer verksamhetens utveckling, mäter måluppfyllnad och anpassar tjänstegrenarnas arbete.

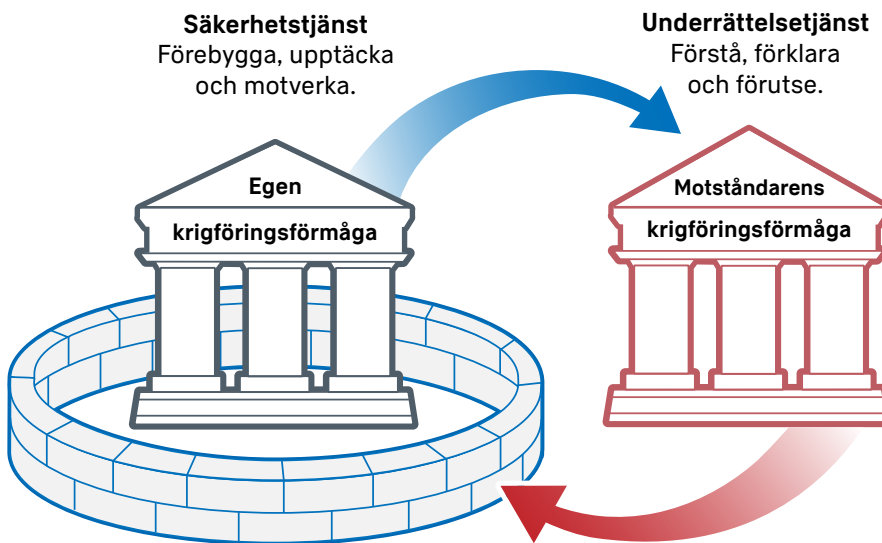

Bild 4.2 Underrättelsetjänst och säkerhetstjänst som växelverkande och synergiskapande.
Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarsmakten.

4.2.1 Underrättelsetjänstens uppgift

Underrättelsetjänst syftar till förvarning, kunskapsuppbyggnad, prognostisering samt utvärdering av motståndares förmågor och möjligheter.

Beslutsfattarens informationsbehov är utgångspunkten för underrättelsetjänstens uppgift. Informationsbehoven omsätts sedan till fastställda underrättelsebehov. Utifrån underrättelsebehoven produceras underrättelser enligt den generella underrättelsecykel som består av planering, inhämtning, bearbetning och delgivning. Underrättelseledning är den process som styr hur ställda underrättelsebehov hanteras och besvaras. Beroende på vilken ledningsnivå underrättelsetjänsten stödjer kommer metoden för underrättelseledning och ledningens sammansättning att variera.

Underrättelsetjänsten bidrar till lägesuppfattningen genom att följa händelseutvecklingen och fortlöpande bedöma motståndarens läge, förmågor, intentioner och handlingsmöjligheter. Genom att klarlägga hot ger underrättelser underlag för motåtgärder och bidrar till verksamhetens och enheters skydd. Underrättelser bidrar även till att bedöma effekten av våra skyddsåtgärder och om ytterligare åtgärder krävs.

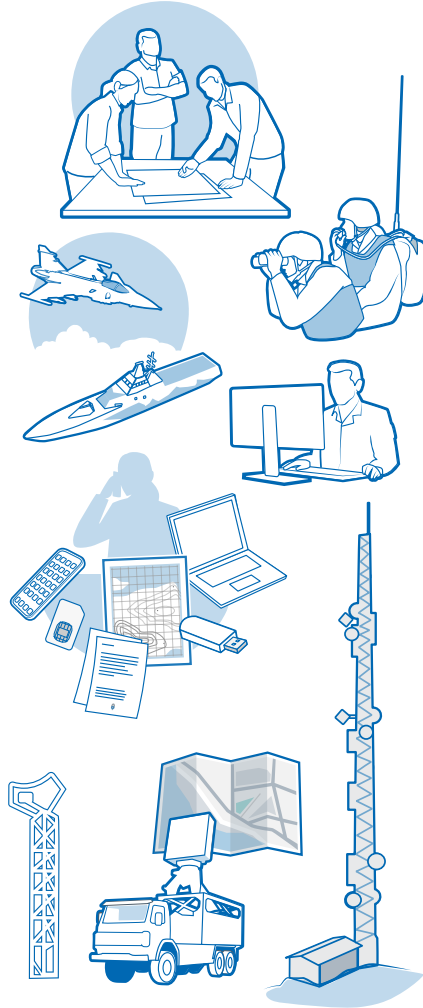
För att göra bedömningar av exempelvis styrkeförhållanden samt motståndarens handlingsmöjligheter och sårbarheter nyttjar underrättelsetjänsten flera variabler. Tjänsten måste därför vara väl förtrogen med såväl Försvarsmaktens som andra aktörers krigföringsförmåga och hur de påverkar varandra.

Vidare indelning inom militär underrättelsetjänst kan göras beroende på vilken ledningsnivå eller verksamhet som stöds.

**Motståndarens kapacitet, intention
och handlingsmöjligheter**

Besvara underrättelsebehov

Förstå, förklara och förutse

Bild 4.3 Underrättelsetjänstens verksamhet. Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarmakten.

4.2.2 Säkerhetstjänstens uppgift

Säkerhetstjänst syftar till att upprätthålla säkerhetsskyddet och bedöma hoten mot Försvarmaktens säkerhetsintressen och i förlängningen Sveriges säkerhet. Den tar sin utgångspunkt i den säkerhetsskyddsplanering¹⁰ som beslutsfattare är skyldiga att utföra för den verksamhet som bedrivs av en enhet, inom ett projekt eller under en övning.

Säkerhetstjänstens uppgift är att föreslå åtgärder som hindrar eller försvårar säkerhetshotande verksamhet riktad mot Försvarmaktens personal, information, materiel, anläggningar och verksamhet. Med säkerhetshot avses aktörsdrivna hot, det vill säga hot från en eller flera aktörer i form av individer, grupper, nätverk, organisationer eller stater. En särskild utmaning är problematiken med insiders, alltså personer med bemyndigad tillgång till sekretessbelagd information som använder informationen och sin kunskap om Försvarmakten på ett otillbörligt sätt.

Säkerhetshoten kan delas in i fem kategorier: främmande underrättelseverksamhet, sabotage, subversion, terrorism och kriminalitet.¹¹ Med säkerhetsskydd avses skyddet av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Beslutsfattare stöds genom att säkerhetstjänsten kontinuerligt klarlägger säkerhetshotande verksamheter, identifierar sårbarheter samt ger förslag på aktiva och passiva säkerhetsskyddsåtgärder. Över tid ska dessutom säkerhetsskyddet kontrolleras. Säkerhetstjänsten har även ett visst ansvar för Försvarmaktens verksamhetsskydd avseende hot mot våra säkerhetsintressen orsakade av till exempel slarv, olyckor eller naturkatastrofer.

¹⁰ Säkerhetsskyddslag (2018:584).

¹¹ Nato (AJP-2) använder motsvarande kategorisering av säkerhetshot: *Terrorism, Espionage, Subversion, Sabotage and Organized Crime (TESSOC)*.

Militär säkerhetstjänst omfattar: säkerhetsskyddstjänst, säkerhetsunderrättelsetjänst och signalskyddstjänst.¹²

Säkerhetsskyddstjänst – förebygger, upptäcker, motverkar och avvärjer säkerhetshotande verksamhet.

Säkerhetsunderrättelsetjänst – klarlägger och analyserar säkerhetshotande verksamhet.

Signalskyddstjänst – förhindrar att obehöriga får insyn i eller kan påverka Försvarmaktens telekommunikations- och it-system.

Vidare indelning inom militär säkerhetstjänst kan göras beroende på vilken ledningsnivå eller verksamhet som stöds.

¹² Förordning (2024:1333) med instruktion för Försvarmakten (7 §).

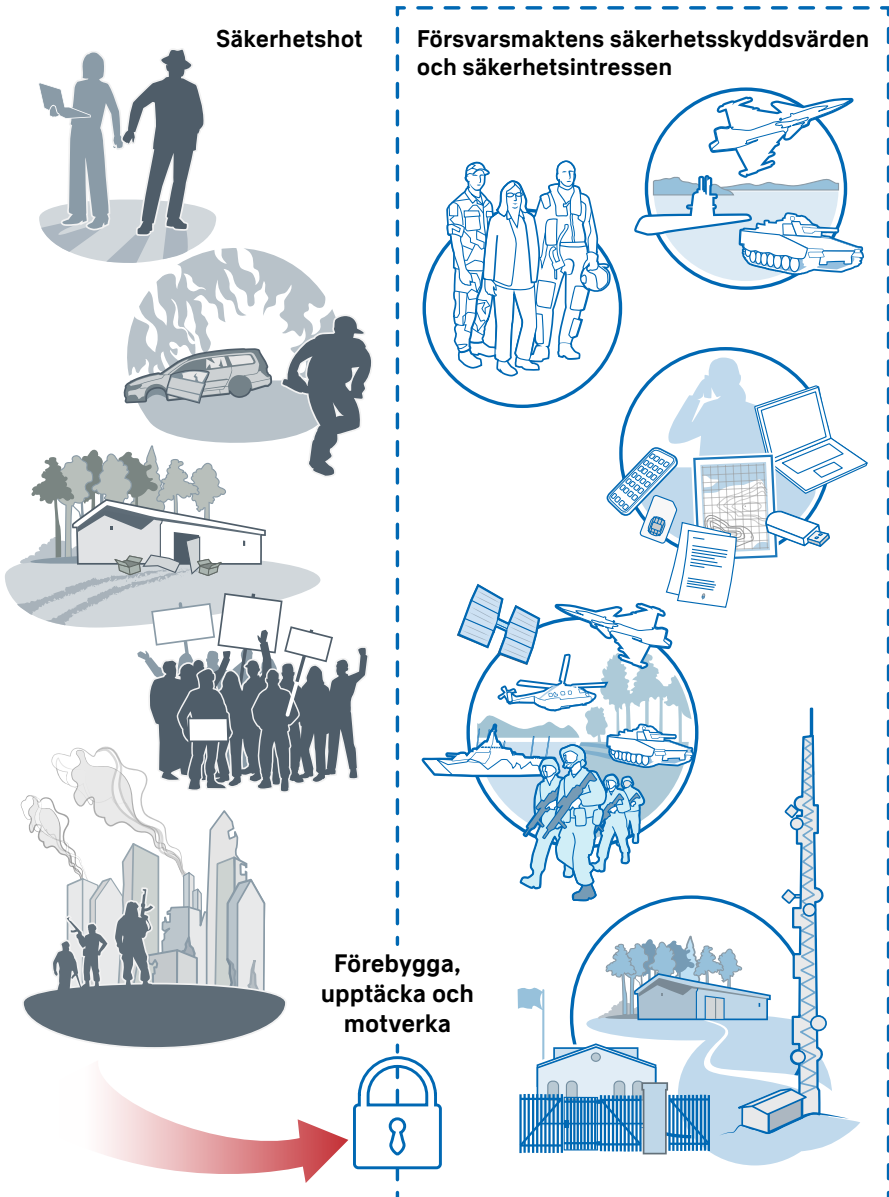

Bild 4.4 Säkerhetstjänstens verksamhet. Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarmakten.

4.2.3 Relationen mellan underrättelsetjänst och säkerhetstjänst

Mellan underrättelsetjänsten och säkerhetstjänsten finns ömsesidiga beroenden och båda tjänstegrenarna har ytterst som uppgift att stärka Försvarsmaktens möjlighet att upptäcka och motstå antagonistiska hot. Tjänstegrenarna förstärker varandra, vilket ger synergieffekter när de samordnas och samorganiseras som en gemensam funktion. Underrättelsetjänsten ger kunskap om hoten, vilket bidrar till att stärka säkerhetsskyddet, medan säkerhetstjänsten skapar skyddet för en effektiv underrättelsetjänst.

För att kunna besvara underrättelsebehov och vidta säkerhetsskyddsåtgärder är förståelse för andra aktörer och fenomen grundläggande. Med förståelse menas kombinationen av bakgrundkunskap och tolkning av skeenden för att kunna bedöma kommande utveckling. Förståelsen ligger till grund för bedömning av olika aktörers påverkan på Försvarsmaktens möjligheter att nå fastställda målsättningar.

Tjänstegrenarna har olika uppgifter och mandat men behöver ha tillgång till varandras information. Därför använder de sig av gemensamma metoder för informationshantering i syfte att skapa och behålla kunskap. För att undvika dubbelarbete samarbetar tjänstegrenarna och koordinerar sina respektive behov.

Underrättelsetjänstens kunskap om aktörer och yttre hot, tillsammans med dess analys- och inhämtningsförmåga, kan förmedla inhämtningsmöjligheter för säkerhetstjänstens identifiering och motverkan av inre hot. Genom utbyte av kompetenser mellan tjänstegrenarna uppnås en fördjupad förståelse. Den gemensamma kunskapsbasen gynnar både tjänstegrenarna och understödda beslutsfattare. De båda tjänstegrenarna är mål för främmande underrättelseverksamhet och båda omfattar säkerhetskänslig verksamhet. Därför samordnas även tjänstegrenarnas säkerhetsskyddsarbete.

Säkerhetsunderrättelsetjänst är en del av den militära säkerhetstjänsten och ska indikera, klarlägga och motverka säkerhetshotande verksamhet riktad mot Försvarsmaktens säkerhetsintressen. De två första uppgifterna genomförs med underrättelsetjänstens metoder och säkerhetsunderrättelsetjänst genomförs under vissa förutsättningar inom försvarsunderrättelselagstiftningens mandat. Den motverkan som säkerhetsunderrättelsetjänsten ansvarar för är åtgärder som syftar till att reducera säkerhetshoten. Att reducera våra sårbarheter är en uppgift för säkerhetsskyddstjänsten.

4.3 Svenskt totalförsvaret och underrättelse- och säkerhetstjänst

Försvarsdepartementet har ansvar för militärt försvar, civilt försvar och krisberedskap. I den så kallade strukturreformen¹³ anges tio beredskapssektorer. Några av dessa är av särskild betydelse med hänsyn till det militära försvarets kontinuitetsplanering: energiförsörjning, elektronisk kommunikation, transporter samt försörjning med grunddata.

Under Försvarsdepartementet återfinns även försvarsmyndigheterna. Förutom Försvarsmakten bedriver ytterligare tre försvarsmyndigheter försvarsunderrättelseverksamhet inom ramen för lagen och regeringens inriktning. Försvarsunderrättelsemyndigheterna är Försvarsmakten (FM), Försvarets radioanstalt (FRA), Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Försvarets materielverk (FMV). De fyra försvarsunderrättelsemyndigheterna samordnas på Regeringskansliet av Enheten för försvarsunderrättelser (EFU). Mellan försvarsunderrättelsemyndigheterna behöver det finnas ett fördjupat samarbete och informationsutbyte. Försvarsmakten har ett särskilt ansvar för underrättelseutbytets former och regler.

Försvarsmakten samarbetar regelbundet med bland andra Polisen, Säkerhetspolisen (Säpo), Tullverket och Kustbevakningen inom ramen för exempelvis terrorismbekämpning och cybersäkerhet. De brottsbekämpande myndigheterna är en viktig del av totalförsvaret vid krig men hotbilden kräver att det finns fungerande underrättelse- och säkerhetssamarbeten redan i fred för att hantera den inre säkerheten. Försvarsunderrättelsemyndigheterna samverkar med andra myndigheter inom flera sakområden, till exempel inom ramen för Nationellt center för terrorhotbedömning (NCT) och Nationellt cybersäkerhetscenter (NCSC).

¹³ Förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap och förordning (2022:525) om civilområdesansvariga länsstyrelser.

Bild 4.5 Samverkan inom totalförsvaret. Foto: Erik Westberg/Försvarmakten.

Försvarmakten utövar tillsyn, meddelar föreskrifter och ger råd avseende säkerhetsskydd för myndigheter inom försvarssektorn. Försvarmakten och Säpo har också ett utökat ansvar som samordningsmyndigheter för all säkerhetsskyddsverksamhet i Sverige.

Signalskyddstjänst i totalförsvaret bedrivs i samverkan mellan flera myndigheter där Försvarmakten har ansvaret för ledning och samordning. Genom signalskyddstjänst upprätthålls Sveriges säkra kommunikationer, vilket omfattar såväl utveckling och tilldelning av signalskyddssystem som produktion och distribution av signalskyddsnycklar, aktiva kort och certifikat för alla verksamhetsutövare i Sverige. FMV anskaffar och vidmakthåller signalskyddssystem samt samordnar signalskyddsverksamheten med försvarsindustrin. Försvarmakten och FRA ansvarar för tilldelning av signalskyddssystem och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) beslutar efter överenskommelse vilka civila myndigheter, regioner, kommuner, företag eller organisationer som ska ha signalskydd.

För en demokrati och rättsstat är det nödvändigt med ett väl fungerande integritetsskydd och att värna enskildas personliga rättigheter. Förmåga att utöva demokratisk kontroll och ha insyn i integritetskänslig och sekretessbelagd verksamhet är grunden för detta. Försvarsunderrättelseverksamheten är därför

reglerad i lag och i förordning för försvarsunderrättelseverksamhet. Tillsyn genomförs av Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamhet (SIUN).¹⁴ Försvarsunderrättelsedomstolen (FUD) är en specialdomstol som prövar ansökningar från FRA om tillstånd för signalspaning.

¹⁴ Lag (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet, förordning (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet.

5 Principer för bedrivande av underrättelse- och säkerhetstjänst

”Alla säkerhets- och försvarspolitiska vägval, liksom all försvarsplanering, måste utgå från bedömningar av möjliga framtida händelseutvecklingar. Att göra bedömningar av den säkerhetspolitiska utvecklingen har emellertid historiskt visat sig bjuda på betydande svårigheter. Upprepade gånger har utvecklingen tagit en vändning som inte förutsetts av politiker, myndigheter, initierade experter eller inom ramen för ambitiösa analysarbeten.

Det är av stor vikt att Sverige har förmåga att göra kvalificerade säkerhetspolitiska bedömningar, bland annat baserat på nationell underrättelseförmåga”.

Allvarstid – Försvarsberedningens säkerhetspolitiska rapport 2023

Försvarsmaktens principer för bedrivande av underrättelse- och säkerhetstjänst föreskriver att underrättelse- och säkerhetstjänsten ska vara

- målstyrd
- förutseende
- samordnad
- aktiv
- informationsförsörjande.

5.1 En målstyrd underrättelse- och säkerhetstjänst

En målstyrd underrättelse- och säkerhetstjänst ska styras av de strategiska mål som finns i den civila respektive militära planeringen. Underrättelse- och säkerhetstjänsten spelar även en betydande roll inom båda dessa planeringsarbeten.

För att underrättelser och säkerhetsskyddsåtgärder ska vara avpassade till de situationer som beslutsfattare möter, och för att kunna stödja beslutsfattande i planerings- och genomförandeprocessen, krävs förståelse och prioriteringar.

Den militära planeringen avser vanligtvis genomförandet av operationer. Varje framgångsrik operation är beroende av förståelse för operationsmiljön, kunskap om motståndaren samt en uppfattning om vilka egna resurser som behöver skyddas. Underrättelse- och säkerhetstjänstens uppgift är att bidra till denna förståelse. Beslutsfattare har i sin tur ett ansvar att se till att underrättelse- och säkerhetstjänsten förstår deras vilja, behov och syften. Denna typ av förståelse ger tjänstegrenarna förutsättning att blicka framåt, identifiera möjligheter, hot och sårbarheter och att snabbt kunna reagera på förändringar.

Operationens prioriteringar avseende informationsbehov och riskhantering inriktar underrättelse- och säkerhetstjänstens verksamhet. Dessa inriktningar avgränsar arbetet genom att prioritera behov mot resurser och bidrar till att korta ledtider. Tydliga inriktningar är särskilt viktigt när tidsförhållandena är korta.

Underrättelse- och säkerhetstjänsten arbetar kontinuerligt med erfarenhetshantering. Erfarenhetshantering bedrivs både planerat och händelsestyrt. Underrättelse- och säkerhetschefer på alla nivåer ansvarar och planerar för den händelsestyrda erfarenhetshantering som sker under och efter genomförandet, medan den långsiktiga och gemensamma erfarenhetshantering leds centralt.

Målstyrning av underrättelse- och säkerhetstjänsten underlättas när den är en integrerad del av planerings- och beslutsprocessen och fortlöpande inriktas genom fastställda och prioriterade underrättelsebehov respektive skyddsvärden.

5.2 En förutseende underrättelse- och säkerhetstjänst

*Bild 5.1 Omvärldsbevakning är central för beslutsfattande.
Foto: Joel Thungren/Försvarsmakten.*

Gemensamt för underrättelsetjänsten och säkerhetstjänsten är att båda kräver framförhållning för att kunna genomföra sina uppdrag. Framförhållning skapas genom beslutsfattares långsiktiga inriktning av underrättelse- och säkerhetstjänsten samt genom att tjänstegrenarnas verksamhet bedrivs framsynt.

Att kontinuerligt följa omvärldsutvecklingen är centralt för att kunna vara förutseende och att vid rätt tidpunkt kunna vidta rätt åtgärder och därmed öka beslutsfattarnas handlingsfrihet. Omvärldsbevakningen ska inte begränsas till motståndare, geografi eller politisk utveckling, utan utvecklingen måste följas bredare avseende trender, teknik, informationshantering, samhälle, infrastruktur, kultur, juridik samt totalförsvar.

Det är viktigt att komma ihåg att underrättelse- och säkerhetstjänstens arbete har en kumulativ effekt och inte alltid resulterar i åtgärder eller omedelbara beslut. Långsiktig kunskapsuppbyggnad om operationsmiljön och dess aktörer är grundläggande för underrättelse- och säkerhetstjänstens framförhållning. Den är också en förutsättning för att kunna bedöma motståndaren och hantera dennes vilseledning, samt för att ta fram beslutsunderlag under korta tidsförhållanden.

Vid bearbetning och analys är fördomar en källa till feltolkningar. För att kunna göra korrekta bedömningar krävs kulturell förståelse. Olika aktörers agerande styrs av specifika kulturella villkor, vilka inte alltid ter sig naturliga för oss. En god förståelse för dessa förutsättningar tar lång tid att bygga upp. För att möjliggöra långsiktig kunskapsuppbyggnad ska personalens möjligheter till vidareutbildning och vidareutveckling prioriteras vid planering.

För att förutse kommande behov måste underrättelse- och säkerhetstjänsten föra en nära och frekvent dialog med beslutsfattarna. Det är även viktigt att underrättelse- och säkerhetstjänst sprider kunskap kring den egna förmågan till beslutsfattare och därigenom klargör vad som är möjligt. Regelverket behöver kontinuerligt anpassas efter omvärldsutvecklingen så att underrättelse- och säkerhetstjänsten kan lösa sitt uppdrag. Förändringscykeln för författningar är lång och kräver god framförhållning för att vara i balans med omgivningens krav.

Underrättelse- och säkerhetstjänst är redan i fredstid beroende av väl fungerande sociala relationer och etablerade nätverk. Relationerna tar tid att bygga upp och behöver vidmakthållas för att förtroendet ska behållas. För att kunna förutse vilka relationer som behöver etableras ska underrättelse- och säkerhetstjänstens planering präglas av förtänksamhet och långsiktighet.

5.3 En samordnad underrättelse- och säkerhetstjänst

Bild 5.2 Samordning och samverkan. Foto: Bezav Mahmod/Försvarmakten.

För att förse beslutsfattare med relevanta planerings- och beslutsunderlag arbetar underrättelse- och säkerhetstjänsten samordnat. Samordning internt i Försvarmakten sker i fyra perspektiv; mellan ledningsnivåer, mellan försvarsgrenar, mellan olika beslutsfattare samt mellan underrättelsetjänsten och säkerhetstjänsten.

Externt sker samordning med aktörer inom totalförsvaret och det övriga underrättelse- och säkerhetssamhället, nationellt och internationellt. Mellan ledningsnivåer i Försvarmakten sker samordning genom befäl. Samordning mellan aktörer på samma ledningsnivå och med externa aktörer sker däremot genom samverkan.

Funktionssamordning av underrättelse- och säkerhetstjänst ska vara en väl integrerad del av Försvarmaktens ledningsprocess och ska genomföras enligt principen centraliserad ledning med decentraliserat genomförande. Försvarmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst ska ledas och arbeta enligt modellen *De integrerade underrättelse- och säkerhetsprocesserna* för att åstadkomma synergieffekter och resursoptimering. Enligt denna kan Försvarmaktens underrättelse-

och säkerhetstjänst beskrivas som ett system av samverkande underrättelse- och säkerhetsprocesser som arbetar för att lösa flera beslutsfattares behov. Delarna arbetar självständigt på respektive nivå för att stödja sina beslutsfattare. Samtidigt är alla delar beroende av varandra och samordnade för att lösa Försvarsmaktens uppgifter.

De integrerade processerna omfattar de generella momenten planera, genomföra, sammanställa samt lämna underlag till beslutsfattare. Varje nivå planerar sin del av verksamheten och ger order till underlydande, alternativt hemställer om stöd till andra, för att lösa uppgiften. De integrerade processerna samordnas genom gemensamma beredningar.

Resultat från genomförandet sammanställs nära genomförande enhet eller där bäst förutsättningar och kvalificerade resurser finns. Varje nivå sprider resultaten till de beslutsfattare som stöds och till andra underrättelse- och säkerhetsentiteter. Mottagare kan finnas på flera ledningsnivåer.

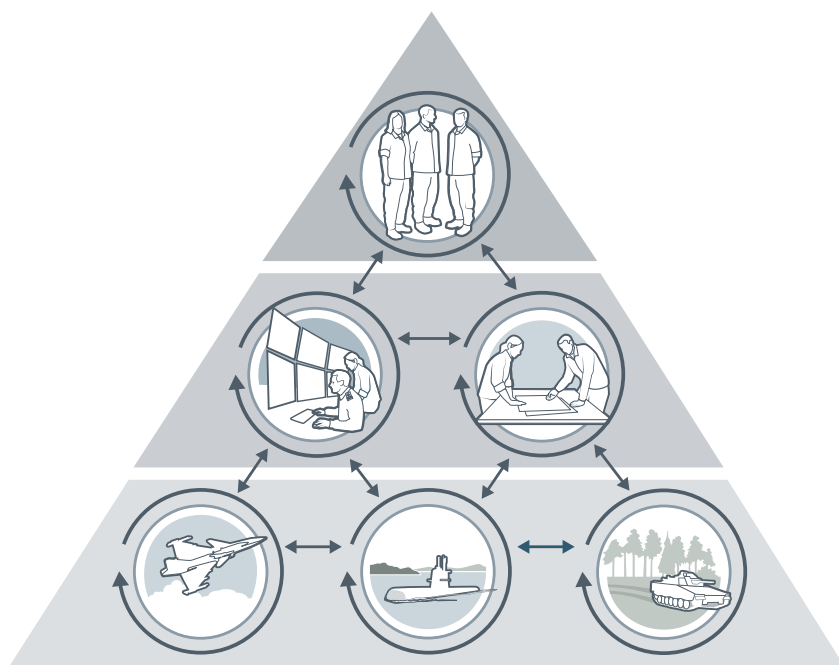

Bild 5.3 De integrerade underrättelse- och säkerhetsprocesserna.
Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarsmakten.

Ett effektivt nyttjande av resurser är grundläggande för en väl fungerande funktionssamordning. Nyttjandet av resurserna baseras på gemensamma metoder för delgivning av information om underrättelsebehov, skyddsvärda tillgångar och status på tillgängliga resurser samt på en central funktionsledning.

Analys av vad som är viktigast nu och på sikt görs i nära samarbete med beslutsfattare och andra användare av underrättelse- och säkerhetstjänst. För att effektivt hantera hot samarbetar underrättelse- och säkerhetstjänsten med andra myndigheter, näringslivet, lärosäten, forskningsinstitut och internationella organisationer. Detta för att skapa en gemensam lägesuppfattning och möjliggöra ett tillräckligt säkerhetsskydd.

Samarbete och samverkan med andra myndigheter, nationer och organisationer som bedriver underrättelse- och säkerhetstjänst är en förutsättning för att kunna klarlägga kopplingar mellan inre och yttre hot. Denna samverkan bidrar till bättre förståelse för orsakssammanhang och för vilka aktörer som bedriver vilken verksamhet. Ett effektivt samarbete kräver att vi kan dela information med varandra vilket förutsätter att vi har klarlagt vilka skyddsvärden som kan delges till vem.

5.4 En aktiv underrättelse- och säkerhetstjänst

Försvarmaktens militärstrategiska och operativa koncept betonar ett aktivt agerande för att uppnå önskat slutläge. Underrättelser och säkerhetsskyddsåtgärder stödjer de beslut som ska leverera önskvärda effekter. Underrättelse- och säkerhetstjänsten deltar därför aktivt i stabsarbeten och närvarar i relevanta processer samt anpassar underlag och delgivningar i syfte att stödja beslutsfattandet.

Underrättelsetjänsten bedriver kontinuerligt verksamhet för att bygga upp och tillhandahålla kunskap om hot och motståndare. Kunskapen används för att aktivt stödja beslutsfattare med underrättelser vid genomförandet av operationer, men även för att identifiera förändringar som kan utgöra grund för aktiv beredskaps- och verksamhetsanpassning eller utvecklingsåtgärder. Underrättelse- och säkerhetstjänstens kunskap om olika aktörers förmågor stödjer dessutom en proaktiv utveckling av förband och materiel.

En effektiv säkerhetsskyddsplanering kräver god förståelse för den egna verksamheten, aktuella hot och egna säkerhetsskyddsvärden. Kontinuerlig säkerhetsskyddsplanering stödjer ett aktivt säkerhetsskydd av Försvarsmaktens verksamhet och operationer. När hoten eller verksamheten förändras ska skyddsvärden eller dessas inbördes prioritering ses över. Alla medarbetare i Försvarsmakten har ett ansvar att upprätthålla ett aktivt säkerhetsskydd. Detta görs genom att medarbetaren snabbt rapporterar misstänkt verksamhet eller brister i säkerhetsskyddet samt förmedlar lärdomar från genomförd verksamhet till erfarenhetsarbetet.

Viktiga delar av Försvarsmaktens säkerhetsintressen finns hos andra myndigheter och i samhället i stort. Försvarsmakten ska tillsammans med övriga aktörer i samhället oavbrutet arbeta för att minska samhällets sårbarheter. För att minska dessa sårbarheter krävs en förebyggande samordning och samverkan mellan myndigheter och andra aktörer som identifierar skyddsvärden och vilka säkerhetsskyddsåtgärder som behövs sättas in.

5.5 En informationsförsörjande underrättelse- och säkerhetstjänst

*Bild 5.4 Informationssystem och informationsförsörjning.
Foto: Jesper Sundström/Försvarsmakten.*

En förutsättning för beslutsfattande är tillgång till relevant information. Underrättelse- och säkerhetstjänstens arbete ska präglas av viljan att göra data, information och underrättelser tillgängliga för dem som behöver informationen för sina beslut, oavsett ledningsnivå. En grundläggande princip är att så många som möjligt ska kunna ta del av underlagen som tjänstegrenarna har inhämtat och producerat. Förhållningssättet minskar även risken för merarbeten. Anledningen till principen är att det är svårt att veta vem som behöver vilken information.

För att vara informationsförsörjande kan underrättelse- och säkerhetstjänstens produkter behöva tillverkas i flera versioner, där särskilt känsliga uppgifter, som källinformation, endast delges restriktivt till en mindre krets. Informationsförsörjningen ska planeras så att rätt information levereras till rätt mottagare i rätt format och i rätt tid samtidigt som skyddsvärd information får ett tillräckligt skydd.

Förtroende är avgörande för att dela information med andra. Detta förtroende ökar om det finns robusta skyddsåtgärder som skyddar både vår och andras information. Informationsförsörjning underlättas av informationssystem som så sömlöst som möjligt medger ett kontrollerat utbyte av information med relevanta aktörer, både nationellt och internationellt, samt med tillräcklig informationssäkerhet.

Underrättelse- och säkerhetstjänstens arbete med informationsförsörjning ställer höga krav på Försvarmaktens interna informationshantering, på vår myndighetssamverkan och på våra internationella samarbeten. Ett effektivt informationsutbyte mellan tekniska system påverkar också underrättelse- och säkerhetstjänstens metoder, såsom informationsutbytesmodeller, format, taxonomi och terminologi. Därför behöver båda tjänstegrenarna vara tydliga kravställare på utformning av ledningsstödsystem.

6 Underrättelse- och säkerhetstjänst på olika ledningsnivåer

”Uppdragstaktik som ledningsfilosofi förutsätter att chefer på samtliga nivåer har förmåga att självständigt bedöma situationer och fatta beslut.”

Militärstrategisk doktrin 2022

Underrättelse- och säkerhetstjänst är en stödfunktion som lämnar underlag till beslutsfattare på olika ledningsnivåer. Oberoende av vilken ledningsnivå som stöds ska underrättelse- och säkerhetstjänst bedrivas enligt samma principer även om tidsförhållanden, omfattning och detaljeringsgrad kan variera. På respektive ledningsnivå ska underrättelse- och säkerhetsresurser samorganiseras för att uppnå synergieffekter. Då resurserna för att bedriva underrättelse- och säkerhetstjänst alltid kommer att vara begränsade krävs en funktionsledning som inriktar och samordnar de olika ledningsnivåerna och verksamheterna.

Stödet underlättas av en gemensam uppfattning avseende aktörers läge, kapacitet, intentioner och handlingsmöjligheter. Möjligheterna till delgivning inom och mellan ledningsnivåer är av stor betydelse för att kunna vidmakthålla den gemensamma lägesuppfattningen. Operationer tillsammans med andra ställer särskilda krav på underrättelse- och säkerhetstjänstens interoperabilitet. Försvarsmakten måste kunna samverka och utbyta underrättelser med andra nationers motsvarande tjänster. Denna samverkan utgår ifrån en centraliserad funktionsledning från militärstrategisk nivå.

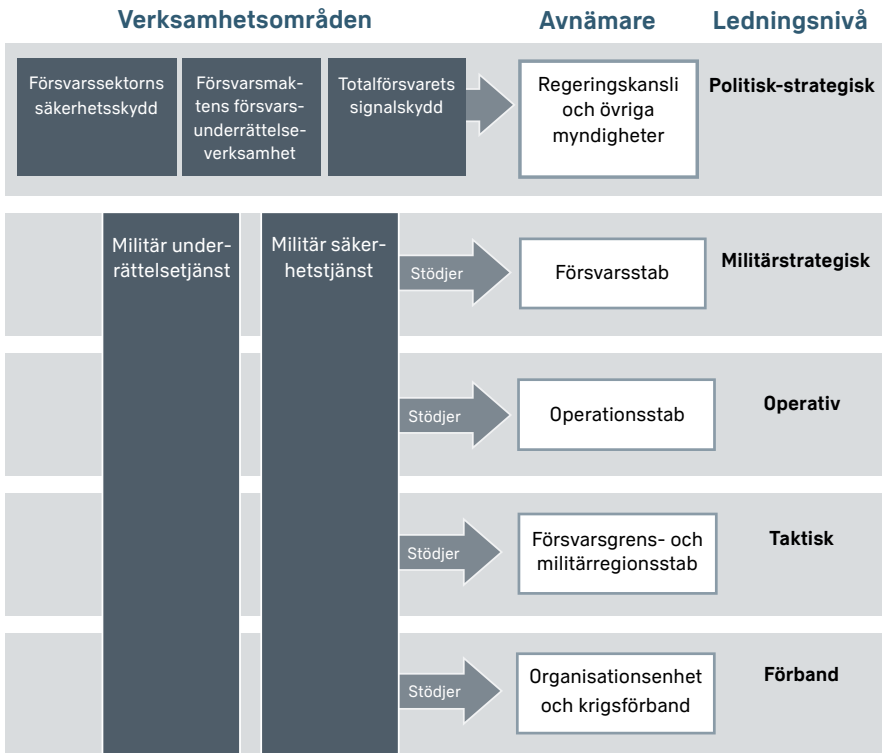

Bild 6.1 Underrättelse- och säkerhetstjänstens verksamhetsområden och deras stöd till olika ledningsnivåer. Illustration: Anna-Karin Wetzig/Försvarsmakten.

6.1 Underrättelse- och säkerhetstjänst på politisk-strategisk ledningsnivå

Politisk-strategisk nivå utformar och anger politiska målsättningar, ramar och resurser. Den samordnar såväl civila som militära medel. Underrättelse- och säkerhetstjänst på politisk-strategisk ledningsnivå producerar underrättelser åt Regeringskansliet enligt regeringens nationella inriktning för försvarsunderrättelseverksamheten. Därutöver utgör kontinuerlig omvärldsbevakning, identifiering av trender och förvarning viktiga uppgifter för att upptäcka och identifiera yttre hot mot Sverige och svenska intressen. Tidiga och tydliga indikationer är av stor betydelse för Sveriges möjligheter att besluta om motåtgärder och beredskapshöjningar.

Bild 6.2 Politisk-strategisk ledningsnivå. Foto: Melker Dahlstrand/Sveriges riksdag.

Bedömningen av hot mot Sverige och svenska intressen sker i samverkan med flera myndigheter samt genom olika internationella bi- och multilaterala samarbeten. Därutöver samverkar underrättelse- och säkerhetstjänsten även med övriga samhällsviktiga aktörer för att stödja en sammanhållen nationell strategi.

Den politisk-strategiska nivån innefattar tillsyn av säkerhetsskyddet och stöd till myndigheter med verksamhet inom Försvarsmaktens ansvarsområden. Inom säkerhetsskydds- och signalskyddsområdet meddelas föreskrifter samt tillhandahålls signalskyddsnycklar, aktiva kort och certifikat för totalförsvaret. Resultat från underrättelse- och säkerhetstjänst kan offentliggöras till allmänheten inom ramen för strategisk kommunikation i syfte att exempelvis begränsa motståndarens handlingsfrihet.

6.2 Underrättelse- och säkerhetstjänst på militärstrategisk ledningsnivå

Den militärstrategiska ledningsnivån omformar politiska inriktningar till militärstrategiska målsättningar. Överbefälhavaren med stab inriktar och samordnar militär verksamhet, genomför central samverkan med civila myndigheter och organisationer samt ger militära råd till den politisk-strategiska nivån.

Underrättelse- och säkerhetstjänst på militärstrategisk ledningsnivå analyserar och gör bedömningar av de operationsmiljöer där Försvarsmakten verkar. Källor och sensorer sammanhålls för förvarning samt ger underlag till den militärstrategiska lägesbilden. Analyserna och lägesbilden hanterar en mängd olika perspektiv rörande andra aktörer. Perspektiven sträcker sig ofta utanför militära förhållanden och därför sker samverkan med andra myndigheter inom totalförsvaret. Samarbete sker även med internationella aktörer, exempelvis genom utbyte av samverkanspersonal, etablering av gemensamma centrum eller utplacering av nationella underrättelseenheter.

På den militärstrategiska ledningsnivån genomförs även underrättelseoperationer¹² och säkerhetsunderrättelseoperationer¹³ inom ramen för försvarsunderrättelseverksamheten. Resultaten från analyser och bedömningar av trender, operationsmiljöer och aktörer ger stöd till försvarsplaneringen och Försvarsmaktens långsiktiga förmåge- och materielutveckling.

6.3 Underrättelse- och säkerhetstjänst på operativ ledningsnivå

Den operativa ledningsnivån leder gemensamma operationer, samordnar målsättningar och tilldelade resurser från strategisk nivå i tid och rum för att uppnå det militärstrategiska uppdragets operativa målsättningar. Operativ chef med stab inriktar underrättelse- och säkerhetstjänstens verksamhet för att bemästra styrkeförhållandena i tid och rum samt kunna påverka högvärdiga mål och skydda egna sårbarheter.

Underrättelse- och säkerhetstjänst på operativ ledningsnivå stödjer den gemensamma lägesuppfattningen och gör bedömningar avseende motståndaren och händelseutvecklingen. Lägesuppfattningen syftar till förvarning, beredskapsanpassningar och effektiva skydds- och verkansinsatser. Bedömningarna syftar till att identifiera motståndarens resurser samt när dessa kan komma att användas.

12 FIB (2022:6) med arbetsordning för Försvarsmakten (21 kap. 20 §).

13 FIB (2022:6) med arbetsordning för Försvarsmakten (21 kap. 25 §).

En av de viktigaste produkterna för den operativa planeringen är underrättelsebedömandet¹⁴. Underrättelsebedömandet är en av flera produkter från processen underrättelseberedning av operationsmiljön. Ett utgångsvärde för underrättelseberedningen på den operativa nivån är underrättelsebedömandet från den militärstrategiska nivån.

För att ge operativ chef underlag inför beslut och för att samordna gemensamma operationer håller underrättelse- och säkerhetstjänsten regelbundet gemensamma beredningar, en av de viktigare är inhämtningsberedningen. Beredningarna föreslår prioritering av behov och fördelning av resurser för en lämplig riskhantering av genomförandet.

Vid genomförande av operationer är tids- och resursförhållanden ofta sådana att inhämtningen behöver genomföras i form av gemensamma inhämtningsoperationer (JISR)¹⁵. Ledningen ska samordna nyttjandet av inhämtningsresurser med resurser för bearbetning, utvärdering och delgivning mot de underrättelsebehov som är högst prioriterade. JISR-resultat används för planering, genomförande och uppföljning av operationer och är avgörande för Försvarmaktens förmåga till verkan.

På längre sikt fördjupas lägesuppfattningen genom effekt- och operationsvärdering samtidigt som bedömningar av händelseutvecklingen sträcks ut i tid. Hot- och riskbedömningar produceras även för Försvarmaktens förmågeutveckling. Under alla tidsperspektiv läggs stor vikt vid att balansera risk, nytta och uthållighet i syfte att nå den gemensamma operationens mål.

6.4 Underrättelse- och säkerhetstjänst på taktisk ledningsnivå

Den taktiska ledningsnivån samordnar underlydande förband och organisationer för att lösa strategiska eller operativa uppgifter inom ramen för operationer och förmågeproduktion. Verksamheten kan omfatta att leda cyber-, luftförsvars-, specialoperationer samt krigsförbandsutveckling. Underrättelse- och säkerhetstjänst stödjer krigsförbandsutveckling inom taktiska chefers

¹⁴ *Joint Intelligence Estimate.*

¹⁵ *Joint Intelligence, Surveillance and Reconnaissance.*

ansvarsområden genom hotbedömningar och motståndarunderlag för utbildning, träning, övningar samt materiel- och taktikutveckling.

Underrättelse- och säkerhetstjänst stödjer taktisk chefs lägesuppfattning och beslutsfattande genom bedömningar av motståndaren och säkerhetshoten samt ger förslag på åtgärder. Stödet syftar till att förbättra operationsplaneringen, krigsförbandsproduktionen och materielutvecklingen samt att möjliggöra ett riskmedvetet genomförande av dessa verksamheter. Därutöver stödjer underrättelse- och säkerhetstjänsten erfarenhetshanteringsprocessen med underlag för taktik- och teknikanpassning.

Underrättelsetjänst på taktisk nivå leder underrättelsebehovshanteringen och stödjer inhämtningsplaneringen så att ISR-resurser¹⁶ (som sensorbärare) och bearbetningskraft nyttjas effektivt. Bedömningar av motståndarens förmågor, verksamhet, läge och högvärdiga mål används såväl för den gemensamma lägesuppfattningen som för underlag för insatser. Efter verkansinsatser genomför underrättelsetjänsten verkansutvärderingar (BDA)¹⁷ för att utröna om önskad effekt på motståndaren har uppnåtts. Säkerhetstjänst leder taktisk nivåns säkerhetsskyddsplanering och stödjer genomförande av skydd- och bevakningsåtgärder.

6.5 Underrättelse- och säkerhetstjänst vid förband och organisationsenheter

På förbandsnivån samordnas resurser inom en organisationsenhet eller ett förband. Verksamheten utgår från order eller uppdrag, vilka planeras, leds och följs upp av förbandschef eller organisationsenhetschef. Mottagare av de underlag som produceras av underrättelse- och säkerhetstjänst på förbandsnivån finns ofta även på andra ledningsnivåer eller inom andra försvarsgrenar.

Underrättelsetjänst på förbands- och organisationsenhetsnivå bedrivs främst till stöd för planering och genomförande av den egna verksamheten. Stödet omfattar allt från bedömningar av motståndarens handlingsmöjligheter och styrketillväxt till identifiering och lägesbestämning för bekämpning av motståndarens

¹⁶ *Intelligence, Surveillance and Reconnaissance.*

¹⁷ *Battle Damage Assessment.*

högvärdiga mål. Det är på förbandsnivån som stora delar av Försvarsmaktens resurser för spaning och annan informationsinhämtning återfinns.

Förbandens och organisationsenheternas säkerhetstjänst upprätthåller säkerhetsskyddet för den egna verksamheten genom att föreslå riskreducerande åtgärder mot säkerhetshoten, inklusive motståndarens inhämtning, samt för skydd och bevakningsåtgärder. Förband och organisationsenheter bidrar även med säkerhetsskyddsåtgärder kopplade till Sveriges säkerhetsintressen.

När höjd beredskap inte råder fokuseras underrättelse- och säkerhetstjänst på att stödja förmågeskapande verksamhet. Detta innefattar förbandets övningar, utveckling av taktik och stridsteknik, utbildning av personal avseende motståndaren samt organisationsenhetens säkerhetsskyddsplanering. En förutsättning för detta är välutbildad och vältränad underrättelse- och säkerhetspersonal. Stora delar av underrättelse- och säkerhetstjänstens kompetensförsörjning är därför beroende av att förband och organisationsenheter lägger betydande resurser på att rekrytera och utbilda personal som senare kan bemanna högre ledningsnivåer.

Redaktionell information

Doktrintillägget är framtaget av Försvarsmakten. Revidering av Doktrintillägg Underrättelse- och säkerhetstjänst 2019 har genomförts med anledning av ny Militärstrategisk doktrin 2022 och Doktrin för gemensamma operationer 2020. En första anpassning har inarbetats med anledning av att Sverige nu är allierad i Nato.

Arbetsgruppen har verkat i enlighet med styrningar från C Försvarsstaben och C Must. Militära underrättelse- och säkerhetschefsmötets (MUSC) organisationsdelar har utgjort referensgrupp.

Inledningsvis utformades ett manus av företrädare inom underrättelse- och säkerhetstjänsten. Manuset har därefter behandlats i två granskningar. Den första granskningen gick internt till underrättelse- och säkerhetsorganisationerna i Försvarsmakten. Den andra granskningen gick till hela Försvarsmakten. En remiss har ställts till närstående myndigheter.

Sakansvarig

Henrik Ekstedt, Must

Samordning FM Doktriner

Staffan Lundmark, FST STRA

Arbetsgruppen har bestått av representanter från Must, FST, OPL och FMUndSäkC.

Bildförteckning

I denna publikation förekommer följande bilder med verkshöjd:

Bild nr	Fotograf/Illustratör	Hur FM säkrat rätten att använda bild
1.1, 3.1, 4.1–4.4, 5.3, 6.1	Anna-Karin Wetzig	Försvarsmaktens bild. Anna-Karin Wetzig är anställd vid Försvarsmakten.
2.1, 5.1	Joel Thungren	Försvarsmaktens bild. Joel Thungren är anställd vid Försvarsmakten.
2.2	Jimmy Croona	Försvarsmaktens bild. Jimmy Croona är anställd vid Försvarsmakten.
2.3	Jimmie Adamsson	Försvarsmaktens bild. Jimmie Adamsson är anställd vid Försvarsmakten.
4.5	Erik Westberg	Försvarsmaktens bild. Erik Westberg är anställd vid Försvarsmakten.
5.2	Bezav Mahmod	Försvarsmaktens bild. Bezav Mahmod är anställd vid Försvarsmakten.
5.4	Jesper Sundström	Försvarsmaktens bild. Jesper Sundström är anställd vid Försvarsmakten.
6.2	Melker Dahlstrand/ Sveriges riksdag	Fri för användning.

Källförteckning

I den här versionen av Doktrintillägg Underrättelse- och säkerhetstjänst har följande källor använts:

Externa styrande dokument

- AJP-2.0 – Allied Joint Doctrine for Intelligence, Counter-Intelligence and Security 2020
- Lag (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet
- Säkerhetsskyddslag (2018:585)
- Förordning (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet
- Förordning (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten
- Förordning (2021:955) om säkerhetsskydd
- Förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap
- Förordning (2022:525) om civilområdesansvariga länsstyrelser
- Lag (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten
- Förordning (2021:1207) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten

Interna styrande dokument

- FIB (2022:6) med arbetsordning för Försvarsmakten
- FM2022-14281:1 Militärstrategisk doktrin 2022
- FM2018-18369:30 Doktrin för gemensamma operationer 2020
- FM2019-26528:3 Reglemente Säkerhetstjänst 2021
- FM2019-23613 Reglemente Underrättelsetjänst 2022

Externa övriga dokument

- Motståndskraft – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66)
- Värnkraft – Inriktningen av säkerhetspolitiken och utformningen av det militära försvaret 2021–2025 (Ds 2019:8)
- Allvarstid – Försvarsberedningens säkerhetspolitiska rapport 2023 (Ds 2023:19)
- Totalförsvaret 2025–2030 (Prop. 2024/25:34)

Interna övriga dokument

- FM2022-19979:15 Försvarsmaktens perspektivstudie 2022
- M2022-15013:1 Nomenklatur för svensk militär underrättelse- och säkerhetstjänst 2022

Denna publikation beskriver hur Försvarmaktens underrättelse- och säkerhetstjänst ska stödja militära operationer genom att vara målstyrd, förutseende, samordnad, aktiv och informationsförsörjande.

Doktrintillägget behandlar underrättelsetjänstens och säkerhetstjänstens verksamhet såväl inom Försvarmakten som i totalförsvaret.

FÖRSVARMAKTEN